

До нової концепції юридичної освіти

бисті права і свободи громадян; науковості; особливого порядку застосування; оптимальності часу проведення; наявності особливих підстав для його застосування. Вважаємо, що чинне законодавство має чітко визначати межі законності проведення такої агентурної операції.

Неузгодженість окремих норм законодавства, неконкретизованість їхніх положень, а також відсутність єдиного понятійного апарату потребує окремих досліджень організації та проведення оперативно-розшукових операцій, пов'язаних з використанням штатних і позаштатних негласних працівників. На нашу думку, операції, проведення яких здійснюється в межах оперативної розробки й передбачає використання негласних працівників, необхідно іменувати агентурними операціями, а ст. 8 Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність" потрібно доповнити положенням, в якому надати право суб'єктам ОРД проводити агентурні операції та узагальнити перелік операцій: спеціальні, оперативно-розшукові, агентурні.

Література

1. Конвенція проти транснаціональної організованої злочинності від 15 листопада 2000 року // "Офіційний вісник України". - № 14. - 2006. - С. 1056.
2. Климов И.А., Синилов Г.К., Тузов Л.Л. Агентурный

метод защиты интересов личности, общества, государства и борьбы с преступностью: Монография / Под общей редакцией заслуженного деятеля науки РФ, д.ю.н., профессора Г.К. Синилова. - Калининград: Калининградский юридический институт МВД России, 2002. - 144 с.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року // Офіційний сайт Верховної Ради України. - [Електронний ресурс]: <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Закон України "Про оперативно-розшукову діяльність" від 18 лютого 1992 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992. - № 22. - С. 303.

5. Закон України "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю" від 30 червня 1993 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993. - № 35. - С. 358.

6. Закон України "Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та зловживання ними" від 15 лютого 1995 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995. - № 10.

Щурат Т.Г.,

ад'юнкт кафедри оперативно-розшукової діяльності
ОДУВС

Надійшла до редакції: 14.12.2014

УДК 343.123.5

ОЗНАЙОМЛЕННЯ З МАТЕРІАЛАМИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ДО ЙОГО ЗАВЕРШЕННЯ ТА НЕДОПУСТИМІСТЬ РОЗГОЛОШЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Гловюк І. В.

Андрусенко С. В.

Статтю присвячено дослідженню проблеми ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення та недопустимості розголошення відомостей досудового розслідування. На підставі аналізу й зіставлення поглядів і концепцій інших науковців визначено перелік документів, які можуть стати предметом ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Досліджено проблематику процесу ознайомлення з матеріалами, які містять охоронювану законом таємницю, та недопущення їх розголошення. Запропоновано визначення поняття "загальнодоступного документа", створеного не у зв'язку зі здійсненням досудового розслідування.

Ключові слова: досудове розслідування; матеріали досудового розслідування; ознайомлення з матеріалами досудового розслідування; недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування; матеріали, які містять охоронювану законом таємницю; загальнодоступний документ.

Статья посвящена исследованию проблемы ознакомления с материалами досудебного расследования до его завершения и недопустимости разглашения сведений досудебного расследования. На основании анализа и сопоставления взглядов и концепций других ученых определен перечень документов, которые могут стать предметом

ознакомления с материалами досудебного расследования до его завершения. Исследована проблематика процесса ознакомления с материалами, которые содержат охраняемую законом тайну, и недопущения их разглашения. Предложено определение понятия "общедоступного документа", не связанного с осуществлением досудебного расследования.

Ключевые слова: досудебное расследование; материалы досудебного расследования; ознакомления с материалами досудебного расследования; недопустимость разглашения сведений досудебного расследования; материалы, содержащие тайну, охраняемую законом; общедоступный документ.

The article focuses on study of pre-trial investigation' documents before its consummation and inadmissibility of pre-trial investigation' information divulagation. It is defined (on the analysis base and comparison of views and concepts of other scientists) a notitia of documents that may be a review subject of pre-trial investigation' documents before its consummation. It is studied the problems of review process of documents containing secrets protected by law, and prevention of their divulagation. A definition of a public document that is created in non-connection with the pre-trial investigation is proposed.

Keywords: pre-trial investigation; pre-trial investigation' documents; review of pre-trial investigation' documents; inadmissibility of pre-trial investigation' information divulagation; documents containing secrets protected by law; public document.

© І.В. Гловюк, С.В. Андрусенко, 2014

КПК України 2012 р. закріпив важливу гарантію реалізації принципу змагальності та принципу забезпечення права на захист - ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Відповідно до ст. 221 КПК слідчий, прокурор зобов'язаний за клопотанням сторони захисту, потерпілого надати їм матеріали досудового розслідування для ознайомлення, за виключенням матеріалів про застосування заходів безпеки щодо осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, а також тих матеріалів, ознайомлення з якими на цій стадії кримінального провадження може зашкодити досудовому розслідуванню. Відмова в наданні для ознайомлення загальнодоступного документа, оригінал якого знаходиться в матеріалах досудового розслідування, не допускається. Під час ознайомлення з матеріалами досудового розслідування особа, яка його здійснює, має право робити необхідні виписки та копії. Однак виникають питання співвідношення цього ознайомлення з матеріалами досудового розслідування з забезпеченням нерозголошення відомостей досудового розслідування, оскільки результатом такого ознайомлення може бути й наступне розголошення таких відомостей, що може зашкодити досудовому розслідуванню.

Питання ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення досліджували такі вчені, як Ю.П. Аленін, В.В. Вапнярчук, І.В. Гора, Д.Є. Крикливець, Л.М. Лобойко, О.С. Степанов, В.І. Фаринник та ін., однак співвідношенню ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення із загальною умовою недопустимості розголошення відомостей досудового розслідування уваги в літературі практично не приділяється.

Метою цієї статті є визначення та аналіз проблемних аспектів застосування ст. 221 КПК в аспекті недопустимості розголошення відомостей досудового розслідування, визначення шляхів їх усунення.

Складнощі на практиці викликає положення ст. 221 КПК, що слідчий, прокурор не зобов'язані надавати для ознайомлення матеріали, ознайомлення з якими на цій стадії кримінального провадження може зашкодити досудовому розслідуванню. У коментарі до КПК зазначається, що ці матеріали визначаються на розсуд слідчого, прокурора [1, 547]. Слід погодитися з тим, що підстава для відмови носить оцінний характер, відтак надає можливість широкого розсуду слідчому та прокурору для повернення до практики, яка існувала за КПК України (1960 року), коли матеріали кримінальної справи надавалися стороні захисту лише при оголошенні про закінчення досудового слідства [2, 352]. На думку І.В. Гори, слідчий, прокурор може відмовити в наданні матеріалів для ознайомлення, якщо, на його думку, на цій стадії кримінального провадження це може зашкодити досудовому розслідуванню.

Про відмову в задоволенні клопотання слідчий, прокурор виносить вмотивовану постанову, копію якої вручає заявнику, а оригінал долучає до матеріалів досудового розслідування. Докладного розкриття мотивів відмови в наданні матеріалів для ознайомлення законодавець не вимагає, але така відмова в загальних рисах повинна бути зрозумілою для заявника [3, 479]. Як роз'яснює Л.М. Лобойко, під матеріалами, ознайомлення з якими може зашкодити досудовому розслідуванню, треба розуміти матеріали кримінального провадження: в яких містяться дані, що можуть бути підставою

для провадження негласних слідчих (розшукових) дій; ознайомлення з якими може стати причиною втрати предметів і документів, що мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення; які містять державну та іншу охоронявану законом таємницю тощо. Висновок про те, чи може ознайомлення з матеріалами досудового розслідування завдати йому шкоди, роблять слідчий, прокурор [4, 437].

Таким чином, у доктрині також немає чітких рекомендацій щодо критерію визначення таких матеріалів.

Деяко суперечливою є й судова практика. З одного боку, слідчі судді приймають до розгляду скарги на постанови про відмову в задоволенні клопотання про ознайомлення з матеріалами кримінального провадження в порядку ст. 221 КПК [5], з іншого - відмовляють у відкритті провадження з посиланням на те, що рішення слідчого про відмову в задоволенні клопотання захисника про ознайомлення його з матеріалами кримінального провадження до переліку передбаченого ч. 1 ст. 303 КПК України не входить [6]. Як уявляється, це неоднакове застосування положень КПК викликано тим, що положення КПК, зокрема Глави 26, не дають несуперечливої відповіді на питання про можливість оскарження ненадання матеріалів для ознайомлення в порядку ст. 221 КПК. Постанови слідчого, прокурора про відмову в задоволенні клопотання про ознайомлення його з матеріалами кримінального провадження в порядку ст. 221 КПК у переліку дій, рішень, бездіяльності, що можуть бути оскаржені на досудовому розслідуванні, немає. Однак ненадання матеріалів досудового розслідування для ознайомлення в порядку ст. 221 КПК можливо розглядати як бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає в нездійсненні інших процесуальних дій, які він зобов'язаний вчинити у визначений цим Кодексом строк (п. 1 ч. 1 ст. 303 КПК). Саме тому слід визнати правильною практику слідчих суддів, які приймають до розгляду такі скарги.

Відсутність у КПК вказівки на те, які матеріали слід вважати такими, надання для ознайомлення яких може зашкодити досудовому розслідуванню, призводить до того, що серед правозастосувачів і захисників існують кардинально різні підходи щодо кола матеріалів, що можуть бути надані. Так, зазначається, що сторона обвинувачення масово відмовляє потерпілим та адвокатам у наданні для ознайомлення зазначених матеріалів, або надають лише мінімум документів, посилаючись на те, що зазначена стаття КПК не містить конкретного переліку того, що саме має бути надано. Така позиція слідства грубо порушує й обмежує права та можливості сторони захисту, а доводи того, що норма Закону вказує на перелік лише того, що може не надаватися, - не знаходять розуміння в правоохоронців [7].

У свою чергу, судова практика також надає певне тлумачення переліку тих документів, які мають бути надані для ознайомлення в порядку ст. 221 КПК. До них було віднесено, наприклад: 1) усі постанови про порушення кримінальних справ, за кодексом 1960 р., а також витяг з ЄРДР за вказаним провадженням та копію постанови про визначення групи прокурорів у кримінальному провадженні; 2) усі матеріали, на підставі яких було прийнято рішення про порушення кримінальної справи (кримінальних справ), за кодексом 1960 р. (заява потерпілого, пояснення потерпілого, очевидців та ін.); 3) усі пояснення та показання ОСОБИ_2, ІНФОРМАЦІЯ_1,

також під час слідчих дій за участю інших осіб (явка з повинною, очна ставка, перехресний допит, відтворення обстановки і обставин події злочину та ін.); 4) усі матеріали, на підставі яких застосовувались запобіжні заходи до ОСОБИ_2 (тримання під вартою, підписка про невиїзд, особисте зобов'язання); 5) цивільний позов та матеріали, які підтверджують позов; 6) постанови слідчого про визнання потерпілого та цивільного позивача, а також про притягнення як обвинуваченого лише ОСОБИ_2 [8].

Зазначається, що у всякому разі не може бути відмовлено в наданні для ознайомлення матеріалів, якими обґрунтовується повідомлення про підозру та права кваліфікація кримінального правопорушення. У цьому разі, з огляду на специфіку кримінального правопорушення, це можуть бути матеріали щодо огляду місця події, отримання доказів про ступінь тяжкості тілесних пошкоджень потерпілого, показань підозрюваного тощо [5].

Утім, при визначенні матеріалів, які можуть бути надані для ознайомлення в порядку ст. 221 КПК, необхідно досягти розумного балансу між приватними інтересами підозрюваного, потерпілого та публічного інтересу в захисті особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування. Безумовно, у КПК не може бути вказаний вичерпний перелік матеріалів, надання для ознайомлення яких може зашкодити досудовому розслідуванню, адже ця можливість має оцінний характер, а її наявність має встановлюватися слідчим, прокурором залежно від конкретних обставин кримінального провадження.

При цьому необхідно враховувати й необхідність реалізації підозрюваним права на захист, що в умовах відсутності доступу до матеріалів досудового розслідування ще до його закінчення може бути ускладнено. Вважаємо, що для реалізації права на захист до матеріалів, які мають бути надані в порядку ст. 221, слід віднести матеріали, якими обґрунтовується: повідомлення про підозру; застосування запобіжного заходу. Копії матеріалів, якими слідчий, прокурор обґрунтовує доводи клопотання, додаються до клопотання про застосування запобіжних заходів, яке, у свою чергу, має бути вручено підозрюваному (ч. 2 ст. 184 КПК). Тому, відповідно, якщо сторона захисту бажає ознайомитися з оригіналами матеріалів, що вже надавалися підозрюваному в копіях, немає підстав відмовляти їй у цьому, адже це вже ніяк не зможе зашкодити досудовому розслідуванню.

Письмове повідомлення про підозру має містити, крім іншого, такі відомості: зміст підозри; правову кваліфікацію кримінального правопорушення; стислий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється особа, зокрема зазначення часу, місця його вчинення, а також інших суттєвих обставин, відомих на момент повідомлення про підозру. Відповідно, для оцінки обґрунтованості підозри та здійснення захисту від неї підозрюваний та його захисник мають бути ознайомлені з матеріалами, якими обґрунтовується підозра; у протилежному випадку реалізація принципу змагальності та права на захист буде зведена нанівець, адже реально, не знаючи підстав підозри, підозрюваний не зможе ефективно реалізувати своє право надати усні або письмові пояснення з приводу підозри, на збирання доказів, що підтверджують версію

захисту. До речі, стаття 48 КПК 1960 р. передбачала право захисника ознайомлюватися з матеріалами, якими обґрунтовується пред'явлення обвинувачення.

Слід звернути увагу й на те, що заборони для надання для ознайомлення матеріалів, які містять охоронювану законом таємницю (також і тих, що отримані внаслідок тимчасового доступу до речей і документів), у порядку ст. 221 КПК не міститься, і тому слід погодитися з тим, що недоліком ст. 221 КПК є те, що в ній не йдеться про заборону ознайомлення з матеріалами, які містять професіональні таємниці. Зі змісту цієї статті можна дійти висновку, що якщо слідчий, прокурор вважає, що ознайомлення з такими матеріалами на цій стадії кримінального провадження не може зашкодити досудовому розслідуванню, він має надати стороні захисту, потерпілому можливість ознайомитися з ними [9, 156-157]. Є й інша думка: матеріали, які містять державну та іншу охоронювану законом таємницю, є матеріалами, ознайомлення з якими може зашкодити досудовому розслідуванню [4, 437]. Вважаємо, що в такому разі немає такого безпосереднього кореляційного зв'язку, адже забезпечення таємності цих даних (зокрема, передбачених ст. 162 КПК) обумовлено охороною прав осіб, яких стосується ця інформація, які довірили ці відомості, а не забезпеченням ефективності досудового розслідування.

Щодо решти матеріалів кримінального провадження, що зібрані після повідомлення про підозру, то питання про те, чи може ознайомлення з ними зашкодити досудовому розслідуванню, має вирішуватися на розсуд слідчого, прокурора. Виняток становлять лише загальнодоступні документи, відмова в наданні для ознайомлення з якими не допускається.

Однак категорія “загальнодоступний документ” є невизначеною. Що стосується поняття “загальнодоступний документ”, то зазначається, що до таких належать матеріали, на підставі яких приймалось рішення про правову кваліфікацію кримінального правопорушення, дані, які підтверджують відповідний процесуальний статус у кримінальному провадженні тощо [1, 547]; прикладом такого документа може бути судове рішення, яке в цьому кримінальному провадженні має преюдиційне значення [10, 363-364]; документ, який не має грифу таємності, не містить відомостей про особисте й інтимне життя особи, є відкритим для багатьох людей [4, 437]. У правозастосовній практиці є приклади віднесення до них матеріалів, на підставі яких приймалося рішення про правову кваліфікацію кримінального правопорушення, які підтверджують відповідний процесуальний статус у кримінальному провадженні [11].

Відповідно до ст.ст. 20, 21 Закону України “Про інформацію” від 02.10.1992 р. будь-яка інформація є відкритою, крім тієї, що віднесена законом до інформації з обмеженим доступом. Інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація. Відповідно, загальнодоступний документ не може містити інформацію з обмеженим доступом. Вважаємо, що до загальнодоступного документу можна віднести документ, який може бути отримано із загальнодоступних державних реєстрів, мережі Інтернет або в порядку Закону України “Про доступ до публічної інформації” від 13.01.2011 р.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 цього Закону запитувач має право звернутися до розпорядника інформації із запитом на інформацію незалежно від того, стосується

ця інформація його особисто чи ні, без пояснення причини подання запиту. Розпорядник інформації має право відмовити в задоволенні запиту в таких випадках: 1) розпорядник інформації не володіє й не зобов'язаний відповідно до його компетенції, передбаченої законодавством, володіти інформацією, щодо якої зроблено запит; 2) інформація, що запитується, належить до категорії інформації з обмеженим доступом відповідно до ч. 2 ст. 6 Закону; 3) особа, яка подала запит на інформацію, не оплатила передбачені ст. 21 Закону фактичні витрати, пов'язані з копіюванням або друком; 4) не дотримано вимог до запиту на інформацію, передбачених ч. 5 ст. 19 Закону. Для визначення можливості обмеження доступу до інформації застосовується трискладовий тест за ч. 2 ст. 6 Закону: якщо розпорядником інформації встановлено, що запитувана інформація є інформацією з обмеженим доступом, такий розпорядник інформації має встановити вид інформації з обмеженим доступом, за якою звернувся запитувач (конфіденційна, таємна або службова). Наступний крок - потрібно визначити, чи запитувана інформація стосується інтересів національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку, чи можливі заворушення або злочини при наданні доступу до запитуваної інформації, чи в інтересах охорони здоров'я населення обмеження доступу до цієї інформації, чи не постраждає репутація або права інших людей у результаті надання доступу до цієї інформації, чи отримана запитувана інформація конфіденційно, чи стосується дана інформація питання авторитету й неупередженості правосуддя. Якщо на всі поставлені питання відповідь негативна, розпорядник інформації надає доступ до запитуваної інформації. Якщо хоча б на одне з поставлених вище питань є позитивна відповідь - розпорядник інформації має визначити, чи не буде розголошенням запитуваної інформації завдана істотна шкода зазначеним інтересам, наявність яких у запитуваній інформації він встановив. Якщо відповідь на це питання негативна - розпорядник інформації надає запитувачу доступ до зазначеної інформації. Якщо відповідь на це питання позитивна - розпорядник інформації визначає: чи переважає шкода від оприлюднення такої інформації над суспільним інтересом в її отриманні. При позитивній відповіді на питання запитувачу інформації буде відмовлено в наданні доступу до запитуваної інформації. При негативній відповіді - розпорядник інформації надає запитувачу доступ до запитуваної інформації [12, 31-32].

Отже, вважаємо, що при прийнятті рішення в кримінальному провадженні про можливість віднесення документу до загальнодоступного, необхідно враховувати не тільки його знаходження в загальнодоступних державних реєстрах, у вільному доступі в мережі Інтернет, а й потенційну можливість його отримання шляхом направлення запиту за Законом України "Про доступ до публічної інформації" з урахуванням положень ч. 2 ст. 6 Закону, відповідно до якої обмеження доступу до інформації здійснюється відповідно до закону при дотриманні сукупності таких вимог: 1) виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету й неупередженості правосуддя; 2) розголошення інформації може завдати

істотної шкоди цим інтересам; 3) шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні. За такої можливості слідчий, прокурор не можуть відмовити особі в ознайомленні з документом.

У проекті Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо слідчих, що здійснюють досудове розслідування (№ 4444 від 14.03.2014 р.) запропоновано загальнодоступний документ визначити в ст. 3 КПК як матеріальний об'єкт, спеціально створений з метою збереження інформації, який не містить іншої інформації, окрім тієї, що не належить до відомостей досудового розслідування (даних, що були отримані поза досудовим розслідуванням), або такої, що не може бути обмеженою [13]. Погоджуючись загалом із цим визначенням, вважаємо за можливе вказати на те, що в літературі та КПК немає чіткого та несуперечливого визначення поняття "відомості досудового розслідування", і тому складно підтримати використання цього термінологічного звороту у визначенні загальнодоступного документу.

Крім того, достатньо складно погодитись із формулюванням щодо "даних, що були отримані поза досудовим розслідуванням". Якщо документ знаходиться в матеріалах кримінального провадження, він вже не може вважатися таким, що отриманий поза досудовим розслідуванням, оскільки він долучається до матеріалів у ході досудового розслідування. Більш коректним буде висловлювання, що цей матеріальний об'єкт створений не у зв'язку зі здійсненням досудового розслідування, і містить інформацію, яка має значення для кримінального провадження. З цих позицій неможливо повністю погодитися з тим, що матеріали, які містять дані, що підтверджують відповідний процесуальний статус у кримінальному провадженні, відносяться до загальнодоступного документу [1, 547], адже це можуть бути документи, які посвідчують спорідненість (у випадку залучення законного представника), документи, що підтверджують повноваження захисника, які за своїм загальним правовим режимом не є загальнодоступними, а також процесуальні рішення про залучення особи до участі в кримінальному провадженні, зокрема й повідомлення про підозру, які не можна вважати такими, що утворені не у зв'язку зі здійсненням досудового розслідування.

Для реалізації права на захист до матеріалів, які мають бути надані в порядку ст. 221 КПК, слід віднести матеріали, якими обґрунтовується: повідомлення про підозру; застосування запобіжного заходу. Питання про те, чи може ознайомлення з матеріалами кримінального провадження, що зібрані після повідомлення про підозру, зашкодити досудовому розслідуванню, має вирішуватися на розсуд слідчого, прокурора (за винятком загальнодоступного документу). Загальнодоступним документом можна вважати створений не у зв'язку зі здійсненням досудового розслідування матеріальний об'єкт, який містить зафіксовані за допомогою письмових знаків, звуку, зображення тощо відомості, що можуть бути отримані із загальнодоступних державних реєстрів, мережі Інтернет або в порядку Закону України "Про доступ до публічної інформації" від 13.01.2011 р., і не належать до інформації з обмеженим доступом.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 1 / О.М. Бандурка,

Є.М. Блажівський, Є.П. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. - Х.: Право, 2012. - 768 с.

2. Крикливець Д.Є. Втілення змагальної моделі кримінального судочинства у Кримінальному процесуальному кодексі України // Порівняльно-аналітичне право. - 2013. - № 3-1. - [Електронний ресурс]: http://pap.in.ua/3-1_2013/9/Kryklivets%20D.Ye..pdf

3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, В.Т. Нора, М.Є. Шумила. - К.: Юстініан, 2012. - 1224 с.

4. Науково-практичний коментар до Кримінального процесуального кодексу України від 13 квітня 2012 року / За ред. О.А. Банчука, Р.О. Куйбіди, М.І. Хавронюка. - Х.: Фактор, 2013. - 1072 с.

5. Ухвала слідчого судді Шахтарського міськрайонного суду Донецької області від 20 березня 2014 р. (№ 249/1200/14-к). - [Електронний ресурс]: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/37724756>

6. Ухвала слідчого судді Новокаховського міського суду Херсонської області від 11 вересня 2013 р. (справа № 661/4337/13-к). - [Електронний ресурс]: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/33402512>

7. Стадія досудового розслідування: проблема застосування норм КПК. - [Електронний ресурс]: <http://ukrjustice.com.ua/stadiya-dosudovo-ho-rozsliduvannya-problema-zastosuvannya-norm-kpk/>

8. Ухвала слідчого судді Малиновського районного суду м. Одеси від 24 грудня 2012 р. (справа № 1519/23384/12). - [Електронний ресурс]: <http://pravoscope.com/act-postanova-1519-23384-2012-garskij-o-v-24-12-2012-ne-viznacheno-s>

9. Остапенко О.Є. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування як гарантія охорони нотаріальної таємниці // Митна справа. - 2014. - № 1 (91). - Ч. 2. - Кн. 1.

10. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Groшевий, В.Я. Тацій, А.Р. Туманянц та ін.; за ред. В.Я. Тація, Ю.М. Groшевого, О.В. Капліної, О.Г. Шило. - Х.: Право, 2013. - 824 с.

11. Ухвала слідчого судді Вознесенського міськрайонного суду Миколаївської області від 14 березня 2013 р. (справа № 473/1015/13-к). - [Електронний ресурс]: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/29905590>

12. Методичні рекомендації щодо практичного впровадження Закону України "Про доступ до публічної інформації" / [М.В. Лациба, О.С. Хмара, В.В. Андрусів [та ін.]; Укр. незалеж. центр політ. дослідж., 2-е вид. допов. - К.: [Агентство "Україна"], 2012. - 164 с.

13. Проект Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо слідчих, що здійснюють досудове розслідування (№ 4444 від 14.03.2014). - [Електронний ресурс]: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=50239&pf35401=294150>

Гловюк І. В.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального процесу
Національного університету "Одеська юридична
академія"

Андрусенко С.В.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального процесу
факультету підготовки фахівців для
підрозділів слідства
ОДУВС
Надійшла до редакції: 13.12.2014

УДК 351.743

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВЕ СУПРОВОДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Сомик О. С.

У статті проведений аналіз правового статусу суб'єктів спеціальної компетенції на основі застосування засобів і методів оперативно-розшукової діяльності у сфері протидії відмиванню коштів. Зазначено, що ефективність діяльності всіх правоохоронних органів у царині протидії відмиванню коштів значною мірою залежить не лише від взаємодії зазначених оперативних підрозділів у системі правоохоронних органів, а й від організаційно-тактичного забезпечення оперативного супроводження зазначеними суб'єктами спеціальної компетенції.

Ключові слова: суб'єкти фінансового моніторингу, оперативно-розшукова діяльність, оперативне супроводження.

В статье проведен анализ правового статуса субъектов специальной компетенции на основе применения средств и методов оперативно-розыскной деятельности в сфере противодействия отмыванию средств. Отмечено, что эффективность деятельности всех правоохранительных органов в области

противодействия отмыванию средств в значительной степени зависит не только от взаимодействия указанных оперативных подразделений в системе правоохранительных органов, но и от организационно-тактического обеспечения оперативного сопровождения указанными субъектами специальной компетенции.

Ключевые слова: субъекты финансового мониторинга, оперативно-розыскная деятельность, оперативное сопровождение.

The paper analyzed the legal status of subjects of special competence through the use of means and methods of operational activities in AML. Indicated that the performance of all law enforcement agencies in the field of AML largely depends not only on the interaction of these operational units in law enforcement agencies, but also on organizational and tactical provide operational support these subjects special competence.

Keywords: subjects of financial monitoring, operational and investigative activities, operational support.